

Sygnatura akt VIII Gz 411/18

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2018 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział VIII Gospodarczy,

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Woźniak

Sędziowie: SO Anna Budzyńska

SR del. Rafał Lila (spr.)

po rozpoznaniu 22 listopada 2018 roku w S.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa W. B.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z 28 czerwca 2018 roku, sygn. akt X GC 44/18

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że przyznać biegłemu W. S. kwotę 944,64 zł (dziewięćset czterdzieści cztery złote sześćdziesiąt cztery grosze) tytułem wynagrodzenia za sporządzenie w sprawie opinii, a w pozostałym zakresie wniosków o przyznanie wynagrodzenia oddalić;
2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.

SSO Anna Budzyńska SSO Agnieszka Woźniak SSR del. Rafał Lila

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 czerwca 2018 r. (sygn. akt X GC 44/18) Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie przyznał biegłemu W. S. 1.259,52 zł tytułem wynagrodzenia za sporządzenie opinii w sprawie. Podstawą prawną rozstrzygnięcia były art. 288 k.p.c., art. 89 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 623 z późn. zm.; dalej: u.k.s.c.) oraz § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz.U. z 2013 r. poz. 518; dalej: r.s.w.b.). Ilość godzin pracy biegłego wynosiła 32 i została uwzględniona w wymiarze, jaki został przez niego wskazany w karcie pracy, bowiem, w ocenie Sądu Rejonowego, nie było podstaw do kwestionowania tej wartości. Wysokość wynagrodzenia (stawki godzinowej) w wymiarze 32 zł netto również zasługiwała na uwzględnienie. Należne wynagrodzenie należało powiększyć o wysokość należnego podatku od towarów i usług (VAT).

Powyższe postanowienie w części (w zakresie, w jakim biegłemu przyznano wynagrodzenie przekraczające kwotę 590,40 zł) zaskarżyła pozwana, składając zażalenie z wnioskiem o zmianę zaskarżonego postanowienia

poprzez przyznanie biegłemu sądowemu wynagrodzenia w kwocie 590,40 zł i zasądzenie kosztów postępowania. Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła:

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że sporządzenie opinii wymagało od biegłego 32 godzin pracy, choć rozmiar i stopień skomplikowania opinii nie uzasadniają takiego nakładu pracy;
- art. 93 ust. 1 u.k.s.c. poprzez zaniechanie ustalania wynagrodzenia biegłego i oparcie się na złożonym rachunku;
- art. 89 ust. 2 u.k.s.c. poprzez nieprawidłową ocenę w niniejszej sprawie przesłanek czasu i nakładu pracy biegłego;
- art. 328 § 2 w zw. z art. 361 k.p.c. przez błędne zastosowanie polegające na pominięciu w uzasadnieniu postanowienia istotnych okoliczności, w tym wskazania i wyjaśnienia motywów podjętego rozstrzygnięcia o wysokości przyznanego wynagrodzenia, a przez to uniemożliwienie kontroli instancyjnej.

W uzasadnieniu wskazała, że sporządzenie opinii powinno zająć biegłemu 15 godzin, a zatem należne mu wynagrodzenie wyraża się w kwocie 590,40 zł.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie w części.

Rozpoznawane zażalenie sprowadzało się do tego, że pozwana kwestionowała postanowienie Sądu pierwszej instancji w części, w jakiej przyznał biegłemu wynagrodzenie za sporządzenie w sprawie opinii z uwzględnieniem czasu pracy przekraczającego 15 godzin. Zastosowanej godzinowej stawki wynagrodzenia (32 zł netto) pozwana nie kwestionowała.

Na wstępie należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 288 k.p.c. biegły ma prawo żądać wynagrodzenia za stawiennictwo do sądu i wykonaną pracę, a nadto stosownie do przepisu art. 89 ust. 1 u.k.s.c. biegłemu powołanemu przez sąd przysługuje m.in. wynagrodzenie za wykonaną pracę oraz zwrot poniesionych wydatków. Wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę ustala się, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy. Istotnym jest, że wynagrodzenie biegłych oblicza się według stawki wynagrodzenia za godzinę pracy albo według taryfy zryczałtowanej określonej dla poszczególnych kategorii biegłych ze względu na dziedzinę, w której są oni specjalistami. Podstawę obliczenia stawki wynagrodzenia za godzinę pracy i taryfy zryczałtowanej stanowi ułamek kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa.

W zażaleniu pozwana podniosła zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. poprzez sformułowanie nieprawidłowego w świetle tych przepisów uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, które uniemożliwia kontrolę toku rozumowania i kontrolę instancyjną. Zarzut ten nie zasługiwał na uwzględnienie. Nie budzi wątpliwości, że wbrew stanowisku pozwanej uzasadnienie zaskarżonego postanowienia wskazuje podstawę prawną rozstrzygnięcia (m.in. art. 89 u.k.s.c.) wraz z jej wyjaśnieniem, a także wskazuje podstawę faktyczną. Uwzględnić przy tym należy, że przepis art. 328 § 2 k.p.c. znajduje do postanowień jedynie odpowiednie zastosowanie, co oznacza, w kontekście przedmiotowej sprawy, dotyczącej kwestii natury procesowej (przyznania biegłemu sądowemu wynagrodzenia), że nie ma konieczności stosowania ww. przepisu wprost, np. co do wskazania dowodów, na których oparto rozstrzygnięcie. Uzasadnienie zaskarżonego postanowienia zawiera wszystkie wymagane elementy, umożliwia kontrolę rozumowania prowadzącego do wydania tego rozstrzygnięcia oraz kontrolę instancyjną.

Każda decyzja podejmowana w postępowaniu cywilnym, mająca wymiar formalny albo merytoryczny, zapada po ustaleniu przez organ orzekający faktów na podstawie dostępnych i zazwyczaj zgłoszonych przez uczestników postępowania cywilnego dowodów.

Ustalenie czasu pracy biegłego możliwe jest w oparciu o ocenę oświadczenia biegłego zawartego w karcie pracy, dokonywaną na podstawie zasad doświadczenia życiowego, w skład którego wchodzi także doświadczenie mające swe źródło w rozpoznawaniu innych spraw sądowych. Kryteria te, z natury swej ocenne, powinny pozwolić na

ustalenie, czy prawdopodobnym jest wykonywanie konkretnej opinii przez biegłego w czasie wynikającym z karty pracy. Nie ma innej możliwości przy ustalaniu wynagrodzenia biegłego zweryfikowania prawdziwości oświadczenia, jak doświadczenie życiowe. Pewnym kryterium stanowi odniesienie się do innych opinii, jednak przy uwzględnieniu, że większość opinii ma charakter niepowtarzalny. Karta pracy, choć obecnie nie wymagana i stanowiąca oświadczenie o czasie niezbędnym do wydania opinii, nie jest oczywiście pozbawiona znaczenia. Ilość czasu, którą trzeba zużyć na określoną czynność, jest zależna także od indywidualnych cech wykonawcy i czynności, co oznacza, że podany w rachunku czas na wykonanie czynności może być z natury rzeczy skontrolowany tylko w przybliżeniu. Kwestionowanie czasu ujętego przez biegłego sądowego w karcie pracy może być skuteczne wówczas, gdy przez pryzmat doświadczenia życiowego można stwierdzić, że biegły niewątpliwie zużył znacznie mniej czasu, niż podaje (zob. orzeczenie Sądu Najwyższego z 18 sierpnia 1959 r., sygn. akt I CZ 82/59).

W świetle powyższego należy uznać, że w ocenie, iż wymiar czasu pracy na sporządzenie opinii nie daje podstaw do jego kwestionowania zawiera w sobie już powyższą ocenę, przedstawioną w sposób zwięzły. Tym samym brak jest podstaw do uwzględnienia zarzutu, jakoby Sąd pierwszej instancji nie ustalił wynagrodzenia należnego biegłemu w przewidzianym prawem trybie. Dlatego zarzut naruszenia art. 93 ust. 1 u.k.s.c. nie był uzasadniony. Na uwzględnienie zasługiwały natomiast pozostałe zgłaszane przez pozwaną zarzuty, dotyczące błędnych ustaleń oraz naruszenia art. 89 ust. 2 u.k.s.c.

Kontrola instancyjna doprowadziła do oceny, że rzeczywiście nie było uzasadnione przyznanie biegłemu wynagrodzenia za deklarowany czas pracy w wymiarze 32 godzin. Mianowicie nie było podstaw do uznania, że rzeczywistemu, zgodnemu z doświadczeniem życiowym nakładowi pracy odpowiada deklarowana liczba 6 godzin na zapoznanie się z aktami sprawy. Podkreślić należy, że akta sprawy są bardzo skromne – sama opinia biegłego rozpoczyna się na 86 karcie akt postępowania (również pliki komputerowe zawarte na płycie CD – k. 63, a obejmujące akta szkody, nie były obszerne). Co więcej spośród kart poprzedzających opinię biegłego jedynie 40 mogło stanowić przedmiot analizy przez biegłego. W tych okolicznościach za adekwatny i odpowiadający rzeczywistości należało uznać czas na analizę akt w wymiarze 3 godzin. W świetle treści złożonej opinii nie ma podstaw do ustalenia, że 3 godziny zajęło biegłemu analizowanie formy rozliczenia szkody przez pozwaną. Sposób likwidacji szkody wynikał z treści pozwu i odpowiedzi na pozew, a także pozostałych dokumentów, więc na ustalenie i weryfikację rozliczenia szkody przez pozwaną nie powinno być przeznaczonych więcej niż 1 godzina. Również opracowywanie ofertowego kosztorysu naprawy pojazdu nie powinno, w świetle zasad doświadczenia życiowego, zająć biegłemu 6 godzin, lecz około 3 godzin. Zauważyć należy, że przy ustalaniu wysokości szkody komunikacyjnej (kosztów naprawy) biegli korzystają ze specjalistycznego oprogramowania, np. A. (jak w niniejszej sprawie), które optymalizuje i automatyzuje kosztorysowanie naprawy. W oparciu o wprowadzone dane oprogramowanie opracowuje kosztorys naprawy. Z uwagi na objętość kosztorysu w niniejszej sprawie (k. 94 i n.) nie sposób przyjąć, że na opracowanie tej kalkulacji poświęcono więcej niż 3 godziny.

W pozostałym zakresie należy ocenić, że przedstawione przez biegłego czynności i zadeklarowana ilość czasu pracy nie budzi wątpliwości i nie jawi się jako wygórowana oraz nieuzasadniona w świetle zasad doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania. Nie sposób znaleźć podstaw, by w szczególności kwestionować czas 6 godzin na zredagowanie opinii, która liczy 8 stron i zawiera załączniki. Czynność ta obejmuje nie tylko redakcję, ale także m.in. czynności składu, czy autokorekty tekstu, czy wycień.

Przeprowadzona kontrola zaskarżonego postanowienia prowadziła do wniosku, że biegłemu za sporządzenie opinii w niniejszej sprawie przysługuje wynagrodzenie za pracę w wymiarze 24 godzin w łącznej kwocie 768 zł netto. Po powiększeniu tej kwoty o należyty podatek VAT biegłemu należało przyznać wynagrodzenie w kwocie 944,64 zł brutto (w tym 176,64 zł VAT).

Mając powyższe na uwadze zaskarżone postanowienie należało zmienić na podstawie art. 386 § 1 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

W zakresie w jakim żądanie środka zaskarżenia nie zostało uwzględnione podlegał on oddaleniu, o czym rozstrzygnięto w pkt II.

SSO Anna Budzyńska SSO Agnieszka Woźniak SSR del. Rafał Lila

Sygn. akt VIII Gz 411/18

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

- (...)

- (...)

- (...)

3. (...)

(...)

KARTA KWALIFIKACYJNA ORZECZENIA

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

.....